

УДК 78.036.9:398](477)«18/20»(091)

Цитування:

Годлевський В. О. Концептуальна основа розвитку фольклорно-джазового напрямку в культурно-мистецькому просторі України кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2023. № 3. С. 242–249.

Годлевський Володимир Олександрович, аспірант Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-9889-5767>
volodymyr.hodlevskyy@gmail.com

Hodlevskyy V. (2023). Conceptual Basis for the Development of Folklore and Jazz Direction in Cultural and Artistic Space of Ukraine in Late 20th - First Quarter of the 21st Century. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 3, 242–249 [in Ukrainian].

КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА РОЗВИТКУ ФОЛЬКЛОРНО-ДЖАЗОВОГО НАПРЯМУ В КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ КІНЦЯ ХХ – ПЕРШОЇ ЧВЕРТІ ХХІ СТОЛІТЬ

Мета роботи – ґрунтуючись на теоретичних і практичних досягненнях представників сучасного фольклорного та джазового напрямів, дослідити концептуальну основу розвитку фольклорно-джазового напрямку в культурно-мистецькому просторі України періоду кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть, виявити відмінні ознаки та сформулювати власне бачення цього процесу. **Методологія дослідження** полягає у розгляді історичного, аналітичного та системного підходів для розкриття основних принципів та методів розвитку фольклорно-джазового напрямку в культурно-мистецькому просторі України кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть. **Наукова новизна** полягає в актуалізації та впровадженні інноваційних розробок у сфері теоретичної, практичної та виконавської програми діяльності у роботі означеного науково-дослідницького напрямку. **Висновки.** Фольклорно-джазовий напрям в культурно-мистецькому просторі України кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть є перспективним етапом у становленні музикознавчих, культурологічних та інших аспектів у сучасному українському музичному мистецтві. Практичний інтерес щодо міксування фольклору та джазу відкриває нові перспективи та горизонти вивчення, аналізу, апробації та впровадження нових тенденцій, моделей і форм у освітній, виконавський та науково-дослідницький процеси. Інтерес та використання фольклорно-джазового напрямку є дійсно актуальним у реаліях сьогодення. Українізація сучасного музичного контенту призвела до нового сплеску прагнення використання національного мелосу та колориту серед професійних музикантів, акторів, режисерів та митців та серед майже всіх ланок суспільства. Бажання ідентифікації кожного індивіда як українця диктує нові принципи втілення фольклорно-джазового напрямку в музичній культурі України та сприйняття фолк-коду нації за її межами.

Ключові слова: фольклор, джаз, фольклорно-джазовий напрям, музичне мистецтво, мистецтвознавство, мистецтво, музика, дослідження, культура, культурологія, інновація.

Hodlevskyy Volodymyr, Postgraduate Student, National Academy of Culture and Arts Management

Conceptual Basis for the Development of Folklore and Jazz Direction in Cultural and Artistic Space of Ukraine in Late 20th - First Quarter of the 21st Century

The purpose of the work. Based on the theoretical and practical achievements of representatives of modern folklore and jazz trends, identify and explore their conceptual basis, establish distinctive features and formulate your own vision of the development of the folklore-jazz trend in the cultural and artistic space of Ukraine in the period of late 20th – the first quarter of the 21st centuries. **The research methodology** consists in considering historical, analytical and systemic approaches to reveal the main principles and methods of development of the folk-jazz direction in the cultural and artistic space of Ukraine in late 20th – the first quarter of the 21st centuries. **Scientific novelty** lies in the actualisation and implementation of innovative developments in the spheres of theoretical, practical, and executive programme of activity in the work of the specified research direction. **Conclusions.** The folk-jazz direction in the cultural and artistic space of Ukraine in late 20th – the first quarter of the 21st centuries is a promising stage in the formation of musicological, cultural, and other aspects in modern Ukrainian musical art. Practical interest in mixing folklore and jazz opens up new perspectives and horizons of study, analysis, approbation and implementation of new trends, models and forms in educational, performance, and research processes. The interest and use of folk-jazz

direction is really relevant in today's realities. Ukrainisation of modern music content has led to a new surge in the desire to use national melos and colour among professional musicians, actors, directors and artists and among almost all sections of society. The desire to identify each individual as a Ukrainian dictates new principles for the implementation of the folk-jazz direction in the musical culture of Ukraine and the perception of the folk code of the nation beyond its borders.

Keywords: folklore, jazz, folklore-jazz direction, musical art, art history, art, music, research, culture, culturology, innovation.

Актуальність теми дослідження. Потреба актуалізації трансформації фольклору та джазу в єдиний напрям мистецтва з урахуванням форм, потреб та пропозицій у музичному просторі України гостро постала з кінця ХХ століття. Адже, розвиток та осучаснення музичного мистецтва призвели до пошуків, осмислення, реалізації та апробації, як серед виконавців, так і композиторів нових прийомів виконавства, засобів виразності, стилізованих видів звуковидобування, артикуляції, а також технічних можливостей інструментарію. Нові ідеї цього часу привели до розширення сприйняття фольклорно-джазової музики як нового, перспективного напрямку в музичному мистецтві України.

Аналіз досліджень і публікацій. Фольклор як термін вперше був запропонований у 1846 році Вільямом Томсом (William Thoms), англійським археологом та дослідником. Він хотів створити такий термін, яким можна було б охопити традиції різних культур у всьому світі. Фольклор (Folklore) утворився з поєднання двох слів: «folk» – що в перекладі з англійської мови означає «народ» та «lore» – мудрість, знання [6]. Можна зробити просте визначення даного терміну – усна народна художня творчість. Тобто фольклором прийнято вважати все що передано усно через покоління, наприклад, казка, повір'я, пісня тощо.

Утворення різноманітних зразків постфольклорної творчості в інтернетному просторі розглядає Ж. Денисюк [3]. Синтез фольклору та джазу, з'єднуючи минуле з сучасністю, утворює новий напрям у музичному мистецтві – фольклорно-джазовий. Як зазначає А. Гончаров, «в такому синтезі формується оригінальність композиторського стилю, в творчості якого продовжують своє життя на новому естетичному рівні, актуалізуються архаїчні пласти національної культури» [2, 5].

«Розвиток музичного мистецтва, згідно з діалектичними закономірностями, тісно пов'язаний з постійними змінами, трансформацією. Характерною особливістю цього процесу є поява того чи іншого жанру, його значення чи забарвлення новими якостями. У цьому багатогранному процесі

окремі внутрішні елементи (чинники, мікроскладові) суттєво впливають на пошук яскравих способів самовираження, цікавих музично-акустичних експериментів композиторської творчості», – зауважує про еволюцію стильових напрямків естрадно-джазової музики М. Булда [1, 44].

Мета роботи. Ґрунтуючись на теоретичних і практичних досягненнях представників сучасного фольклорного та джазового напрямів виявити та дослідити їх концептуальну основу, встановити якісні показники та сформулювати власне бачення розвитку періоду кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть.

Виклад основного матеріалу. Для зручної систематизації фольклору прийнято використовувати жанри народної творчості. Жанр (з французької мови «genre» та від латинської «genus») – рід. Визначення жанру можна трактувати як тематичне сприйняття народної художньої творчості. Наприклад в мистецтвознавстві – це рід твору, який характеризується сукупністю змістовних особливостей.

В Україні традиційно прийнято розподіляти на чотири фольклорні роди, а саме:

1. Народний епос (розповідні твори) – казки, легенди, притчі, байки, приказки, загадки, перекази.

2. Народна лірика (поетичні фольклорні твори) – всі види пісень(соціально- побутові, календарно-обрядові, родинно-побутові).

3. Народний ліро-епос (твори що містять ознаки народної лірики та народного епосу) – думи, балади, коломийки.

4. Народна драма (твори в яких сюжет розвивається за рахунок поєднання музичних, сценічних та словесних засобів) – вертеп, Меланка, весілля.

Основними жанрами фольклору вважаються такі форми народної творчості: міфи, легенди, розповіді, жарти, прислів'я, притчі, казки, оповідання, танці, пісні, коломийки.

Усна народна художня творчість (фольклор) – це справжній історичний фундамент, основа культурної спадщини, джерело національних традицій любої країни

світу. Він являє собою величезний матеріал а також глибокий потенціал для вивчення, дослідження та опрацювання дослідниками, фольклористами, науковцями. Як влучно зазначає С. Садовенко у своїй монографічній роботі «Хронотопи аксіосфери української народної художньої культури», що саме «Самодіяльна художня творчість (нині – аматорське мистецтво) як явище історико-культурного освоєння дійсності засобами мистецтва – незмінний супутник та вагома частина духовної культури народу. Вона є ключовим елементом фольклоризму як артефакту фольклору і акцентує увагу на соціальній організації різноманітних втілень фольклору у межах дозвілля та аматорської сцени. Призначення, цього явища полягає в пробудженні й задоволенні різноманітних потреб суспільства і особистості. Адже для людини завжди актуальним є питання задоволення художньо-естетичних смаків, потреби в самовираженні та комунікації, долученні до культурних цінностей свого народу, дозвілля» [5, 66].

Для обробки, систематизації, зберігання, використання та розповсюдження такого величезного обсягу інформації з'явилась нагальна потреба в збереженні фольклору. Для цього використовуються всі можливі способи та засоби. На постійній основі організуються наукові експедиції в різні регіони України, проводяться багаточисленні фестивалі народної творчості, в навчальних закладах мистецтв і культури відкриваються факультети фольклористики, в проваджуються в навчальний процес дисципліни по вивченню фольклору тощо. Основним чинником збереження усної народної творчості є збір та запис різних жанрів фольклору. Для фіксації музичного матеріалу (пісні, думи, балади, коломийки та ін.) використовуються різні моделі спілкування між носіями фольклору та здобувачами. Спочатку це був тільки нотний запис, однак, з розвитком технологій, почали використовувати всі технічні можливості: аудіо та відео записи. Це дозволило більш глибоко, об'ємно та детальніше заглибитись в перше джерело носіїв фольклору й зібрати у максимально первісному вигляді артефакти усної народної творчості.

Якщо зануритись до витоків фольклору і розглядати первісне музикування, то найчастіше це мало синкретичний характер – танці та пісні у поєднанні з поезією створювали цілісний матеріал, який використовувався в різних процесах народної творчості: ритуалах, обрядах, церемоніях

тощо. Археологічні знахідки свідчать про те, що перші примітивні музичні інструменти, знайдені на території сучасної України активно використовувались у народному побуті та мали важливе значення для культури тих часів.

Першими музичними інструментами, знайденими археологами та науковцями, були ударні та духові інструменти, які датуються віком до двадцяти тисяч років. На стародавніх фресках можна бачити різні сцени з минулого, на яких зображені люди, що грають на інструментах, схожих на музичні – здебільшого струнних (арфа), духових (флейта) та ударних (барабан).

Паралельно з використанням стародавніх інструментів можна виділити декламаційно-пісенний напрям. Все починалось з примітивних елементів музичної виразності, які часом розвиваються та урізноманітнюють мову викладення. Співочий елемент зазнає поступової трансформації. Якщо з початку це була декламація або речитатив, які використовували солісти або заспівувачі в своєму викладенні, пізніше це призводить до поступового розвитку та розширення діапазону виконавця (використовуються більш широкі інтервали між якими утворюється мелодія).

Важливо зазначити, що події та процеси, які відбувалися в історичному минулому заклали базовий фундамент до витоків утворення сучасної народної музичної культури. Приблизною датою формування народної музики в Україні слід вважати орієнтовно IX століття нашої ери. Саме цей час співпадає з становленням та розвитком Київської Русі – середньовічної східноєвропейської держави, яка займала величезну територію, мала тісний зв'язок з європейськими державами та чималі культурні надбання.

Окремими жанрами в музичній народній творчості є українська вокальна та інструментальна музика. В процесі трансформації та розвитку цих жанрів з'являється вокально-інструментальна музика.

Українські народні пісні з давніх часів були відображенням настроїв, соціальних змін а також світосприйняття в суспільстві. В них ми можемо спостерігати різні побутові сцени, відображення природних явищ, обрядів та різних історичних подій. Через розподіл діалектичних особливостей в культурному просторі України та відмінностей ладо-гармонічного характеру в музичному матеріалі можна визначити причетність до того чи

іншого територіально-визначеного етнографічного регіону України.

Регіон – це певна територія, що відрізняється від інших своїми показниками (географічними, етнографічними, культурними), які притаманні саме їй. В тривалих історичних процесах, пов'язаних зі становленням та розвитком за окремими частинами України сформувалися та закріпилися певні історичні назви. На відміну від державного адміністративного поділу територіального устрою України, чітких кордонів етнографічні регіони не мають. У різних джерелах можна знайти безліч назв та варіантів поділу регіонів України. Узагальнюючи, можна визначити десять основних та найбільших з них: Полісся; Наддніпрянина; Слобожанщина; Запоріжжя;

Таврія; Поділля; Волинь; Галичина; Буковина; Карпати. В зазначених етнографічних регіонах сформувалися різні пісенні стилі виконання, мелодичні особливості, а також ладо-гармонічне наповнення.

Якщо розглянути Карпатський регіон, то його можна умовно поділити на три частини: Прикарпаття, самі Карпати та Закарпаття. Саме в цьому регіоні проживають представники відомих етнографічних груп – бойки, лемки та гуцули. Серед них розвинулися притаманні саме їм пісенні стилі: лемківського та гуцульського діалектів. У ладо-гармонічному відношенні гуцульському фольклору притаманний гуцульський(натуральний) лад, імпровізація, своєрідна мелізматика (нотні приклади 1, 2).

Гуцульський лад

Підвищений четвертий та високий шостий ступені

Українська народна музика

Карпатський регіон

Нотний приклад 1. Гуцульський лад

Імпровізація

Своєрідна мелізматика

Народна музика

Карпатський регіон

Нотний приклад 2. Імпровізація, мелізматика

Лемківський діалект – зв'язок з іншими мелосами (словацьким, польським, угорським), речитативні декламації, синкопований ритм та постійні зміни мажору та мінору (нотний приклад 3).

Полісся відрізняється від інших етнографічних регіонів своєю традиційною автентичною мовою виконання. В зв'язку з географічною важкодоступністю до взаємодії з іншими регіонами, музичний матеріал (пісні та музика) великий період часу залишався майже незмінним серед носіїв фольклору. В основі пісень Полісся переважно можна

зустріти багатоголосся (два, три та більше голосів): низький голос (бас), середній та високий голоси. Виконання пісень відрізняється від інших етнографічних регіонів своєю насиченістю, акустичним об'ємом та пронизливістю основної мелодії (нотний приклад 4).

У фольклорі Наддніпрянини переважну більшість складають традиційні пісні побутово-обрядового характеру та релігійного спрямування. Це відбувалось з певних історичних подій. Про це розповідає А. Іваницький у своїй роботі «Обрядовий

музичний фольклор Середньої Наддніпрянщини», зазначаючи, що «на землях Середньої Наддніпрянщини сформувався історичний стрижень українського етносу, увібривши магічно-сакральні рушії культури та психології людства пізнього землеробського

неоліту (трипільська культура), волелюбність кочівників епохи ранніх металів (скіфів), суперечливу єдність племінного устрою Київської Русі та етику героїчно-анархічного лицарства козацьких часів» [4, 13].

Кед ми прийшла карта нароковац

Лемківська рекрутська пісня

Українська народна музика

Закарпаття

Кед-ми при-йшла кар - та на - ро-ко - вац став-я сво-го не - ня
 до ші-ко-вац не-нож ти мій не - ню вчинь ми та-ку во-лю йди за ме-не слу-жить
 на ту вой - ну

Нотний приклад 3. Лемківський діалект

А вже сонце котиться

Полісся

Жниварська пісня

Чернігівщина

А вже сон-це ко-ти - ться нам до-до-му хо-че-ться
 Го - сро - да - рю наш нам до - до - му час. Гой.

Нотний приклад 4. Полісся. Багатоголосся, акустична насиченість

У музичному фольклорі Наддніпрянщини і Слобожанщини особливу увагу привертає окремий жанр пісень – думи.

Дума – твір у виконанні народних піснярів – кобзарів, лірників та бандуристів, в якому зображувалися історичні, козацькі, героїчні та військові події різних часів (нотний приклад 5).

Для легкого розуміння та систематизації пісенного матеріалу сучасної України можна зробити класифікацію українського пісенного мелосу, а саме: *обрядові пісні*, до яких належать календарно-обрядові пісні зимового (колядки, шедрівки), весняного (веснянки,

гаївки) та літнього циклів (купальські, жниварські), а також родинно-обрядові пісні (весільні, традиційні).

Побутові, до яких належать соціально-побутові пісні (козацькі, чумацькі, солдатські, кріпацькі) та родинно-побутові пісні.

Епічні (історичні пісні, думи, балади, билини).

Ще одним жанром в музичній народній творчості України є інструментальна народна музика. Українські народні інструменти мають глибокі коріння та історію. Значна частина з цих інструментів з'явилась саме у період становлення та розвитку Київської Русі (IX–

XII століття). Інструментарій народної музики дуже об'ємний та різнобарвний. Його можна поділити на три основні групи: струнні, духові та ударні інструменти. До струнних народних інструментів можна віднести скрипку, ліру, кобзу, бандуру, цимбали, козобас. Велику представленість мають духові народні інструменти: сопілка, флюяра, дводенцівка, телинка, флейта, дрімба, най, ріг, зозуля, трембіта, сурма та інші. Ударні народні інструменти мають в своєму обігу бубон, барабан, бухало, гук, бугай, литаври, тарілки, дзвіночки та багато інших. За весь довгий час від появи до сьогодення музичні інструменти української народної музики розвивались,

трансформувались та удосконалювались в процесі використання їх в різних напрямках інструментального фольклору (пісні, танці, обряди). У зв'язку з попитом та потребою застосування в цих напрямках а також зростанням рівня виконавської майстерності виконавців формуються так звані ансамблі народних інструментів («троїсті музики»), в яких використовувалися інструменти з вище зазначених груп. У такому форматі могли бути задіяні, наприклад, сопілка, скрипка та бубон або дводенцівка, цимбали та барабан, тобто по одному народному інструменту з кожної групи.

Дума про Марусю Богуславку

Дума Українська народна музика

Слобожанщина

Гей! На Чор-нім мо-рі і на бі-ло-му ка-ме-ні
там сто-я-ла тем-ни-ця. І вгій тем-ни-
ці сім-сот бід-них не-воль-ни-ків стра-дає.

Нотний приклад 5. Дума, записана в Харківській обл. (Слобожанщина)

На початку ХХ століття народна інструментальна музика поступово переходить в іншу площину культурного розвитку даного жанру в Україні. Прояв інтересу до народного мелосу, звернення багатьох композиторів до фольклору веде до появи перших аматорських та самодіяльних ансамблів народних інструментів. В першій половині ХХ століття з появою навчальних закладів мистецтв та культури, в яких готували кваліфіковані кадри, відбувалось створення професійних оркестрів народних інструментів, ансамблів пісні і танцю та на народних хорів.

У 1918 році під керівництвом українського бандуриста-віртуоза Василя Ємця було організовано ансамбль бандуристів «Кобзарський хор», який в майбутньому став основою Київської капели бандуристів, яка до 1946 року проходила різні процеси адаптації, трансформації і формування та в кінцевому

результаті отримала назву Національної заслуженої капели бандуристів України імені Георгія Майбороди. За весь час існування капели найвидатнішими керівниками були Олександр Мінківський (1946–1974 – роки керівництва) та Микола Гвоздь (1977–2010).

Паралельно в цей час була створена хорова капела «Думка», яку очолював Нестор Городовенко з 1919 року, перший оркестр народних інструментів був заснований Леонідом Гайдамакою у 1922 році в місті Харків (клуб Металіст), Полтавська капела бандуристів під керівництвом Гната Хоткевича почала свою діяльність у 1925 році, ансамбль танцю імені Павла Вірського у 1937 році, гуцульський ансамбль пісні і танцю «Гуцулія» заснований українським композитором та культурним діячем Ярославом Барничем у 1939 році, народний хор імені Григорія Верьовки – 1943 рік.

Потреба у професійному інструментальному виконанні зразків народного фольклору різних регіонів України спонукала до створення оркестру народних інструментів України (1969) під керівництвом композитора та диригента Якова Орлова. З 1984 року художнім керівником оркестру є Віктор Гуцал. Перший концерт відбувся в Національній опері України в 1970 році. Варто зазначити, що у 2017 році колектив брав участь разом з українською співачкою ONUKA в фіналі міжнародного пісенного конкурсу Євробачення в Києві. Оркестром у конкурсній програмі виступу використовувалися не тільки традиційні народні інструменти (скрипка, бандура, цимбали, кобза, сопілка) а й автентичні: ліра, козобас, бугай, флюяра, дрімба, трембіта, зозуля, береста, які продемонстрували українське музичне забарвлення та народний інструментарій на весь світ.

Репертуар оркестру побудовано на народній інструментальній музиці України, з використанням повного складу оркестру, а також малих форм та ансамблів: троїстих музик, бандуристів, виконавців на інших автентичних інструментах.

У музичному фонді цих та багатьох інших концертних організацій був закладений український традиційний фольклор. Виконання обробок народних пісень і танців, запозичення українського народного мелосу в композиторській творчості та використання танцювальних елементів народного танцю різних регіонів України в хореографії надало концептуальну основу потужного розвитку фольклорно-джазового напрямку України кінця ХХ – першої половини ХХІ століть в національній культурі України, а також і далеко за її межами.

Окремо варто зазначити роль еміграції у становленні та розвитку української культури за межами України. Створення ансамблів у зарубіжних колах було зумовленим бажанням зберегти українській фольклор для створення культурного побуту емігрантського суспільства, представлення української культури в світі а також збереження національних традицій для нащадків.

У 1978 році у Нью-Йорку (США) був створений український танцювальний ансамбль «Сизокрилі» під керівництвом відомого балетмейстера Роми Прийми-Богачевської, української танцюристки, хореографа, балерини багатьох оперних театрів світу, яка переїхала у 1944 році спочатку до Австрії, а у 1951 році емігрувала

до США. Це був перший професійний ансамбль на території Америки, який гастролює по багатьом містам Північної Америки та за її межами. У 1992 році мав великий концертний тур містами України (Київ, Харків, Львів, Івано-Франківськ). Цей ансамбль заслужив репутацію одного з найкращих та професійних форм українського народного танцю в світі за цікаву хореографію у висвітленні важливих тем та подій в українському культурному, суспільстві.

Одним з яскравих прикладів існування української музичної культури за межами України є Канадська капела бандуристів. Вона була створена у 1991 році Віктором Мішаловим – українським бандуристом, композитором, диригентом. Основа програми ансамблю – українська музика та пісні, які виконуються в концертних програмах по всій території Північної Америки та знайомлять слухачів з перлинами української музичної культури.

Велику роль для українського суспільства за межами України завжди відігравали і продовжують відігравати нині фестивалі української культури. Ця форма спілкування між слухачами та артистами-виконавцями грає велику роль в збереженні, відновленні та розвитку української музичної культури. Визначною подією в культурному житті Канади та всієї Північної Америки є проведення українського фестивалю в Торонто. Заснування веде початок з 1995 року, був створений під егідою Конгресу українців Канади.

З перших років заснування до сьогодення цей фестиваль зарекомендував себе як один з потужних українських мистецьких платформ в Північній Америці, який надихає та приваблює глядачів та учасників з усього світу. Він демонструє всім спостерігачам унікальну та неповторну українську культуру як в первісному автентичному фольклорі так і в сучасному розмаїтті стилів та нових напрямів поєднання українського фольклору з джазом, роком, модерном та іншими формами винаходів та трансформації української культури. На різних концертних майданчиках означеного фестивалю мають можливість виступити як аматорські та самодіяльні ансамблі так і професійні відомі концертні організації, як з Канади, Америки так і з України.

Наукова новизна полягає в актуалізації та впровадженні інноваційних розробок у сфері теоретичної, практичної та виконавської

програми діяльності у роботі означеного науково-дослідницького напрямку.

Висновки. Поєднання українського традиційного фольклору з іншими музичними культурами світу, використання та запозичення основних музичних напрямів сучасності у фольклорі становить концептуальну основу розвитку фольклорно-джазового напрямку в українському музичному просторі кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть.

Фольклорно-джазовий напрям в культурно-мистецькому просторі України кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть є перспективним етапом у становленні музикознавчих, культурологічних та інших аспектів у сучасному українському музичному мистецтві. Практичний інтерес щодо міксування фольклору та джазу відкриває нові перспективи та горизонти вивчення, аналізу, апробації та впровадження нових тенденцій, моделей і форм у освітній, виконавський та науково-дослідницький процеси. Зацікавленість та використання фольклорно-джазового напрямку є дійсно актуальним у реаліях сьогодення.

Українізація сучасного музичного (музикознавчого) контенту призвела до нового сплеску прагнення використання національного мелосу та колориту серед професійних музикантів, акторів, режисерів та митців та серед майже всіх ланок суспільства. Бажання ідентифікації кожного індивідуума як українця диктує нові принципи втілення фольклорно-джазового напрямку в музичній культурі України та сприйняття фолк-коду нації за її межами.

Література

1. Булда М. В. Естрадно-джазова музика в акордеонно-баянному мистецтві України другої половини ХХ – початку ХХІ століття : композиторська творчість і виконавство: автореф. дис... канд. мистецтвознав.: 17.00.03 / Харк. держ. ун-т мистец. ім. І. П. Котляревського. Харків, 2007. 198 с.

2. Гончаров А. О. Неофольклористичні тенденції у баянній творчості В. Зубицького. Дис...

канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2006. 193 с.

3. Денисюк Ж. З. Постфольклор комунікативних інтернет-практик у функціонуванні аксіосфери суспільства: дис. ... доктора культурології. 26.00.01 «Теорія та історія культури». Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2018. 454 с.

4. Іваницький А. І. Обрядовий музичний фольклор Середньої Наддніпряниці : жанрово-регіональна антологія / відп. ред. Г. А. Скрипник; упоряд. та вступ. стаття Іваницького А. І. Вінниця : Нова Книга, 2015. 536 с.

5. Садовенко С. М. Хронотопи аксіосфери української народної художньої культури : Монографія. Київ: НАКККиМ, 2019. 356 с.

6. Standard dictionary of folklore, mythology and legend. Vol. I. New-York : Harper & Row , 1984. 1236 p.

References

1. Bulda, M. (2007). Pop-jazz music in the accordion-fabulist art of Ukraine of the second half of the 20th – early 21st century: composer's creativity and performance. Dis... Cand. art critic.: 17.00.03. Kharkiv [in Ukrainian].

2. Denisyuk, Zh. (2018). Post-folklore of communicative Internet practices in the functioning of the axiosphere of society. Thesis ... doctor of cultural studies. 26.00.01 "Theory and history of culture". Kyiv: National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].

3. Honcharov, A. (2006). Neo-folkloristic tendencies in the accordion work of V. Zubytskyi. Dis... Cand. art studies: 17.00.03 [in Ukrainian].

4. Ivanytskyi, A. (2015). Ceremonial musical folklore of the Middle Dnipro region: genre-regional anthology. Vinnytsia: Nova Knyha [in Ukrainian]

5. Sadovenko, S. (2019). Chronotopes of the axiosphere of Ukrainian folk art culture: Monograph. Kyiv : NAKKKiM [in Ukrainian].

6. Standard dictionary of folklore, mythology and legend. (1984). Vol. I. New-York : Harper & Row [in English].

*Стаття надійшла до редакції 22.06.2023
Отримано після доопрацювання 27.07.2023
Прийнято до друку 10.08.2023*